C/2026/4853

18.9.2026

LIIDU VÄLISASJADE JA JULGEOLEKUPOLIITIKA KÕRGE ESINDAJA OTSUS,

20. juuli 2026,

Euroopa välisteenistusse lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatavate eeskirjade kohta

ADMIN(2026) 18

(C/2026/4853)

LIIDU VÄLISASJADE JA JULGEOLEKUPOLIITIKA KÕRGE ESINDAJA,

võttes arvesse nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsust 2010/427/EL (millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine) ([1]), eriti selle artikli 6 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsuse 2010/427/EL (millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine) (edaspidi „nõukogu otsus“) artikli 6 lõikes 3 on sätestatud, et Euroopa välisteenistus võib erandjuhtudel kasutada piiratud arvu spetsialiseerunud lähetatud riiklikke eksperte.

(2) Eeskirju, mis sisalduvad liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. veebruari 2014. aasta otsuses HR(2014) 01, millega kehtestatakse Euroopa välisteenistusse lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatavad eeskirjad ja mida on muudetud 16. detsembri 2014. aasta otsusega HR(2014) 11, on vaja ajakohastada, võttes arvesse lähetatud riiklike ekspertide juhtimisel viimase 12 aasta jooksul saadud konstruktiivseid kogemusi.

(3) Riiklike ekspertide lähetamine peaks võimaldama Euroopa välisteenistusel saada kasu nende kõrgel tasemel teadmistest ja töökogemusest, eelkõige valdkondades, kus sellised eksperditeadmised ei ole Euroopa välisteenistuses endas hõlpsasti kättesaadavad. Nende eesmärkide saavutamiseks on asjakohane määrata kindlaks riiklike ekspertide lähetamise tingimused, millega tagatakse, et neil on asjakohasel tasandil vajalikud eksperditeadmised. Samuti on vaja tagada, et lähetatud eksperdid oleksid aktiivselt seotud nad lähetanud riikliku haldusasutuse või organisatsiooniga.

(4) Kuigi Euroopa välisteenistus peaks prioriseerima eksperditeadmiste ligimeelitamist ELi liikmesriikide avalikest haldusasutustest, võib teenistuse huvides olla võtta erandjuhtudel vastu ka rahvusvaheliste organisatsioonide või ELi liikmesriikide mittetulundusühingute, näiteks uurimiskeskuste, ülikoolide või mõttekodade töötajaid. Samuti võib teenistuse huvides olla võtta vastu kolmandatest riikidest pärit töötajaid. Sellised erakorralised lähetused peaksid olema hoolikalt läbi mõeldud, tagamaks, et era- ega muud huvid ei kahjusta ELi huve.

(5) Riiklike ekspertide valimise eeskirjad peaksid tagama suurema läbipaistvuse, piisava geograafilise ja soolise tasakaalu ning saavutustel põhineva valikumenetluse.

(6) Lähetatud riiklike ekspertide töötingimused peaksid tagama nende täieliku integreerimise Euroopa välisteenistusse, ilma et see piiraks nende staatuse eripära. Sellega seoses tuleks otseseid ülemusi julgustada korraldama igal aastal dialoogi nende alluvuses töötavate lähetatud riiklike ekspertidega, et anda neile tagasisidet nende töötulemuste kohta ja arutada nende töökeskkonda.

(7) Rõhku tuleks panna eetikale ja eelkõige selliste huvide konfliktide ennetamisele, mis võivad välja tulla kas valikumenetluse, kirjavahetuse või lähetuse ajal. Tagamaks et lähetatud riiklikud eksperdid täidavad oma ülesandeid üksnes Euroopa välisteenistuse huvides, peaksid sellised kohustused sarnanema Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) kohaselt Euroopa välisteenistuse ametnike suhtes kehtivate kohustustega.

(8) Suurema selguse nimel tuleks ette näha sätted lähetuse peatamise ja lõpetamise kohta.

([1]) ELT L 201, 3.8.2010, lk 30.

(9) On asjakohane lubada lähetatud riiklikul eksperdil saada oma riigisiseste või tööandja kehtestatud eeskirjade alusel lapsehoolduspuhkust nii, et lähetus peatatakse ja sel ajal palka ei maksta.

(10) Arvestades Euroopa välisteenistuse hoolsuskohustust, tuleks lähetatud riiklikele ekspertidele ette näha tõhusam kaitse psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise eest Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade artikli 12a lõigete 3 ja 4 tähenduses. Personalieeskirjade artikli 24 alusel esitatud abitaotlustega seoses Euroopa välisteenistuses ametnike suhtes kohaldatavaid eeskirju ja nende rakendussätteid tuleks analoogia põhjal kohaldada ka lähetatud riiklike ekspertide suhtes.

(11) Ajavahemikel, mil riiklikud eksperdid on Euroopa välisteenistusse lähetatud, maksab päevarahasid ja elamistingimuste eest makstavaid toetusi eeskätt tööandja; sellest tulenevalt on asjakohane näha ette, et Euroopa välisteenistus maksab lähetatud riiklikule eksperdile toetust ainult juhul, kui tööandja ei maksa juba samaväärset toetust. Topeltmaksmise korral peab Euroopa välisteenistus riigi tasandil antavad samaväärsed summad Euroopa välisteenistuse antavatest toetustest maha arvama või käesoleva otsusega ette nähtud toetused vastavalt kas osaliselt või täielikult tagasi nõudma.

(12) Õigus saada päevaraha peaks põhinema samadel õiguse andvatel kriteeriumidel, mis kehtivad Euroopa välisteenistuse ametnikele makstava kodumaalt lahkumise toetuse suhtes, millele on osutatud personalieeskirjade VII lisa artiklis 4.

(13) Liidu delegatsioonidesse määratud lähetatud riiklike ekspertide suhtes tuleks kehtestada erisätted. Liidu delegatsioonidesse eri institutsioonidest lähetatud riiklike ekspertide erinevat kohtlemist tuleks võimalikult palju vältida, välja arvatud juhul, kui selline erinev kohtlemine on nõuetekohaselt põhjendatud ja proportsionaalne.

(14) Riigist evakueerimise korral tuleks viidata lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatavatele finants- ja haldusmeetmetele.

(15) Lähetatud riiklike ekspertide diplomaatilise staatuse kindlaks määramisel tuleks võtta arvesse seda, kas lähetus toimub Euroopa välisteenistuse peakorteris või liidu delegatsioonis.

(16) Euroopa Liidu sõjalise staabiga (edaspidi „ELSS“) või rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadiga liitumiseks Euroopa välisteenistusse lähetatud sõjaväetöötajate suhtes tuleks kehtestada erisätted.

(17) Lähetatud sõjaväetöötajate ja tsiviiltöötajate suhtes tuleks nii lähetuse kestuse kui ka ooteaja asjus põhimõtteliselt kohaldada sarnaseid eeskirju.

(18) Tuleks võimaldada selliste nooremdiplomaatide lähetamist, kellel on ELi liikmesriikide diplomaatilistes teenistustes töökogemust vähem kui kolme aasta jagu, et suurendada nende teadlikkust ELi välispoliitikast ja anda neile võimalus paremini mõista Euroopa välisteenistuse töömeetodeid ja ELi otsustusprotsesse välissuhete valdkonnas.

(19) Tuleks ette näha ihukaitseametnike lähetamine liidu delegatsiooni, eelkõige juhuks, kui eraturvafirmade kasutamine ei ole võimalik või asjakohane, sealhulgas kohalikust õigusest tulenevate piirangute tõttu. Lähetatud ihukaitseametnikele tuleks üldiselt anda diplomaatiline ametinimetus „atašee“, välja arvatud neil üksikjuhtudel, mil lepitakse kokku teisiti.

(20) Tuleks kehtestada sätted sõjaliste nõustajate valimise ja lähetamise suhtes kohaldatavate eeskirjade kohta.

(21) Tuleks ette näha julgeolekujõudude töötajate lähetamine ELSSi valveteenistusse, kuna liikmesriigid on järk-järgult avanud varem sõjaväetöötajatele reserveeritud julgeolekufunktsioone sarnaste eksperditeadmistega tsiviiltöötajatele.

(22) Tuleks selgitada, et kõigi lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatakse jätkuvalt nende riigisiseseid distsiplinaareeskirju,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala ja mõisted

1. Käesolevat otsust kohaldatakse Euroopa välisteenistusse ELi liikmesriikide haldusasutuste poolt lähetatud riiklike ekspertide (edaspidi „riiklikud eksperdid“) suhtes.

2. Erandjuhtudel, mil nõukogu otsuse 2010/427/EL artikli 4 lõike 3 punkti a teises lõigus osutatud ressursihalduse peadirektor (edaspidi „ressursihalduse peadirektor“) on teenistuse huvides selleks loa andnud, kohaldatakse käesolevat otsust ka ekspertide suhtes, kelle on Euroopa välisteenistusse lähetanud:

a) ELi-välise riigi haldusasutus või

b) rahvusvaheline organisatsioon või

c) ELi liikmesriigis asutatud mittetulundusühing, näiteks uurimiskeskus, ülikool või mõttekoda.

Eksperte, kelle lähetamine on käesoleva lõike alusel lubatud, nimetatakse käesolevas otsuses samuti „riiklikeks ekspertideks“.

3. Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

— „liidu delegatsioon“ – kolmandas riigis või rahvusvahelise organisatsiooni juures asuv ELi delegatsioon või esindus Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 221 tähenduses;

— „tööandja“ – ELi liikmesriigi või ELi-välise riigi avalik haldusasutus või rahvusvaheline organisatsioon või mittetulundusühing, kelle juures käesoleva otsuse kohaselt Euroopa välisteenistusse lähetatud ekspert töötab;

— „avalik haldusasutus“ – liikmesriigi või ELi-välise riigi kesk-, föderaal- või piirkondliku tasandi mis tahes haldusteenistus, sealhulgas eelkõige ministeeriumid, valitsus- ja parlamenditeenistused ning kohalike omavalitsuste haldusteenistused, ametiasutused, samuti riigi ja selliste võimude detsentraliseeritud haldusteenistused.

Artikkel 2

Lähetamise tingimused

1. Eksperdikohale kandideerija peab lähetuses osalemise huvist teatamise kuupäeval vastama järgmistele tingimustele:

a) tal on ELi liikmesriigi kodakondsus, välja arvatud juhul, kui ressursihalduse peadirektor teeb teenistuse huvides nõuetekohaselt põhjendatud erandi. Sellise erandi võib teha üksnes riiklikule eksperdile, kes määratakse Brüsselis asuvale ametikohale;

b) ta on omandanud haridustaseme, mis vastab vähemalt kolmeaastasele diplomiga tõendatud lõpetatud ülikooliõppele, või kui see on teenistuse huvides põhjendatud, on saanud samaväärsel tasemel erialase väljaõppe;

c) tal on vähemalt kolmeaastane täistööajaga töötamise kogemus halduse, teaduse, tehnika, nõustamise või järelevalve valdkonnas, kus tema ülesanded on – olenevalt sellest, mis on asjakohane – olnud samaväärsed Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjades (edaspidi „personalieeskirjad“) sätestatud tegevusüksuse AD või AST omadega;

d) ta on oma tööandja juures aktiivses teenistuses alaliselt või lepingu alusel;

e) ta on võimeline töötama ühise välis- ja julgeolekupoliitika (edaspidi „ÜVJP“) ning välissuhete töökeeltes ([2]) tasemel, mis on vajalik asjaomaste ülesannete täitmiseks, välja arvatud juhul, kui teatavatesse kategooriatesse kuuluvate riiklike ekspertide lähetamist käsitlevas halduskokkuleppes on sätestatud teisiti;

f) ta järgib Euroopa välisteenistuse suhtes kohaldatavaid julgeolekukontrolli nõudeid ([3]).

2. Kui riiklik ekspert ei vasta oma lähetuse ajal mõnele neist tingimustest, on Euroopa välisteenistusel õigus lähetus artikli 10 lõike 2 punkti b kohaselt lõpetada.

3. Euroopa välisteenistus kontrollib, kas kandidaatidel on tegelik või võimalik huvide konflikt või isiklik huvi, mis võib kahjustada nende sõltumatust. Selleks teavitavad kandidaadid Euroopa välisteenistust spetsiaalsel vormil igasugusest tegelikust või võimalikust huvide konfliktist, võttes arvesse ka oma ametialast olukorda ja perekondlikku olukorda, eelkõige oma perekonna või enda ametialast tegevust või oma perekonna finantshuve. Läbiviidud hindamise põhjal võib Euroopa välisteenistus otsustada lähetust mitte alustada.

Artikkel 3

Valikumenetlus

1. Euroopa välisteenistus nõustub lähetatud riiklike ekspertide lähetamisega vastavalt oma konkreetsetele nõuetele ja eelarve võimalustele.

2. Ressursihalduse peadirektor annab loa avaldada osalemiskutse lähetatud riikliku eksperdi ametikohale pärast sellele ametikohale eraldatud eelarvevahendite kontrollimist. Osalemiskutse saadetakse ELi liikmesriikide alalistele esindustele ja/või asjakohasel juhul artikli 1 lõikes 2 osutatud üksustele. Osalemiskutses märgitakse ametikoha number, ametijuhend, lähetuskoht, lähetamise tingimused, valikukriteeriumid ning osalemissoovi esitamise tähtaeg.

3. Valikumenetluse viib läbi valikukomisjon, mille nimetab ametisse töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja ning mida juhib selle osakonna juhataja või selle delegatsiooni juht, kuhu lähetatud riiklik ekspert määratakse. Iga valikukomisjon koosneb vähemalt kolmest asjakohasele tasandile kuuluvast Euroopa välisteenistuse töötajast ning sellesse kuulub vähemalt üks mees ja üks naine. Valikukomisjon koostab osalemiskutses esitatud tingimuste alusel ja kooskõlas Euroopa välisteenistuse võrdsete võimaluste poliitikaga vestlusele kutsutavate kandidaatide nimekirja. Valikukomisjon esitab oma soovitused personali eest vastutavale direktorile, kes teeb valiku kohta lõpliku otsuse.

4. ELi liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus teevad koostööd, et tagada niivõrd kui võimalik, et lähetatud riiklike ekspertide Euroopa välisteenistusse lähetamine põhineb saavutustel, pakkudes samal ajal piisavat geograafilist ja soolist tasakaalu, eelkõige kõikide ELi liikmesriikide kodanike märkimisväärset esindatust.

5. Nõuetekohaselt põhjendatud erakorralistel asjaoludel ja teenistuse huvides võib ressursihalduse peadirektor anda loa lähetatud riikliku eksperdi valimiseks ilma lõigetes 2 ja 3 sätestatud menetlusi järgimata.

6. ELi luure- ja situatsioonikeskusesse (edaspidi „EU INTCEN“) määratavate lähetatud riiklike ekspertide valikumenetluse viivad ühiselt läbi asjaomase ELi liikmesriigi lähetav luure- või julgeolekuteenistus ja EU INTCEN järgmises lõigus sätestatud korras.

Asjaomane ELi liikmesriigi luure- või julgeolekuteenistus teeb EU INTCENile saadetava ametliku kirja teel ettepaneku konkreetse pädevusvaldkonna eksperdi kohta, võttes arvesse EU INTCENi vajadusi, millest EU INTCEN teavitab korrapäraselt kõiki ELi liikmesriike. Pärast esitatud kandidaadiga vestlemist esitab EU INTCEN oma soovituse ja saadab kõik nõutavad dokumendid, sealhulgas kirjavahetuse luure- või julgeolekuteenistusega, personali eest vastutavale direktorile, kes teeb valiku kohta lõpliku otsuse.

([2]) Inglise ja prantsuse keel.

([3]) *Decision ADMIN(2025) 42 of the Secretary-General of the European External Action Service of 20 November 2025 on Implementing Rules and Procedures for Personnel Security measures for protection of EU Classified Information* (ainult inglise keeles).

Artikkel 4

Kirjavahetus

1. Eksperdi lähetamine Euroopa välisteenistusse toimub kirjavahetuse teel personali eest vastutava direktori ja eksperdi tööandja vahel, keda esindab sel eesmärgil asjaomase ELi liikmesriigi alaline esindus või asjakohasel juhul artikli 1 lõikes 2 loetletud riigi või organisatsiooni ametiasutus, keda on selleks volitatud.

2. Kirjavahetuses määratakse kindlaks artikli 6 lõikes 1 osutatud päritolu- ja lähetuskoht või -kohad, ametijuhend, eelneva koolituse kohustuslikkus, nõutav juurdepääsuloa tase, tööandja kohustused ja lähetuse kestus, sealhulgas asjakohasel juhul lähetuse esialgne alguskuupäev. Kirjavahetuses täpsustatakse ka seda, kas lähetus on V peatüki kohaselt kuludeta või kaasrahastavad seda Euroopa välisteenistus ja tööandja.

3. Lisaks lähetatud riikliku eksperdi artikli 2 lõike 3 kohasele deklaratsioonile tegeliku või võimaliku huvide konflikti kohta ja kooskõlas artiklis 8 sätestatud kohustustega kinnitatakse kirjavahetuses, et tööandja ei ole võimalikust või tegelikust huvide konfliktist teadlik.

4. Kirjavahetuses kohustub tööandja säilitama lähetatud riikliku eksperdi töösuhte koos tema vastava töötasu ja sotsiaalsete õigustega (sealhulgas sotsiaalkindlustus vastavalt artiklile 11, ravikindlustus ja pensioniõigused) kogu lähetuse ajal ning hoiduma lähetatud riikliku eksperdi juhendamisest või temalt mis tahes vormis teabe küsimisest seoses tema tööga Euroopa välisteenistuses, välja arvatud juhul, kui see teave on juba seaduslikul viisil avalikustatud.

Artikkel 5

Lähetuse kestus

1. Olenemata mis tahes esialgsest kuupäevast, mida võidakse artikli 4 kohases kirjavahetuses nimetada, on lähetuse alguskuupäev esimene teenistuspäev lähetuskohas. Töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja edastab selle kuupäeva ametlikult tööandjale ja lähetatud riiklikule eksperdile.

2. Lähetuse algne kestus ei või ületada kahte aastat ning seda võib järjestikku pikendada selliselt, et lähetuse kogukestus ei ületaks nelja aastat. Erandjuhtudel ja teenistuse huvides võib personali eest vastutav direktor asjaomase tegevdirektori või samaväärse isiku taotluse korral anda loa lähetust pikendada ühe korra või mitu korda maksimaalselt kaheks aastaks kõnealuse nelja-aastase ajavahemiku lõpust. Lähetuse maksimaalne kogukestus ei tohi mingil juhul ületada kuut aastat.

3. Lõikes 2 osutatud lähetuse pikendamises lepitakse kokku uue kirjavahetuse teel.

4. Eksperdi võib Euroopa välisteenistusse uuesti lähetada alles siis, kui tema eelmise lähetuse lõpust on möödunud vähemalt kaks aastat.

Erandina eelmisest lõigust võib personali eest vastutav direktor erandjuhtudel nõustuda eksperdi lähetamisega vähem kui kaks aastat pärast esimese lähetuse lõppu, kui esimene lähetus kestis vähem kui kuus aastat. Sellisel juhul ei või uus lähetus kesta kauem kui nimetatud kuueaastasest ajavahemikust varem kasutamata jäänud osa.

Artikkel 6

Lähetuskohad ja päritolukohad

1. Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „lähetuskoht“ – koht, kus lähetatud riiklik ekspert peab täitma Euroopa välisteenistuse heaks ülesandeid, mis on analoogia põhjal kindlaks määratud vastavalt personalieeskirjade artiklile 20 ja selle Euroopa välisteenistuse poolt vastu võetud rakendussätetele; seega on selleks Brüssel või koht, kus asub liidu delegatsioon, kuhu lähetatud riiklik ekspert määratakse;

b) „päritolukoht“ – tööandja peakorter.

2. Lähetuskoht ja päritolukoht määratakse kindlaks artikli 4 kohase kirjavahetuse teel. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist võib pärast asjaomase lähetatud riikliku eksperdi ärakuulamist täiendava kirjavahetuse teel kokku leppida lähetuskoha muutmises.

3. Kui liidu delegatsioon evakueeritakse Euroopa välisteenistuse julgeolekuküsimustega tegeleva organi korraldusel kooskõlas Euroopa välisteenistuse asjakohaste julgeolekunormidega ([4]), võib töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja muuta lähetuskohta, võttes arvesse Euroopa välisteenistuse julgeolekuküsimustega tegeleva organi otsust evakueerimiskoha kohta. Nagu on osutatud artikli 23 lõikes 3, võib Euroopa välisteenistus lähetatud riikliku eksperdi lähetuskohast evakueerimise korral võtta täiendavaid finants- ja haldusmeetmeid. Tööandjat teavitatakse igast lähetuskoha muutmisest.

4. Pärast lähetuskoha muutmist vastavalt lõigetele 2 või 3 võib Euroopa välisteenistus kohandada hüvitisi ja kulusid vastavalt III ja IV peatükile ning vastavalt kokkulepitud lähetustingimustele.

Artikkel 7

Ametijuhend, ülesanded ja kohustused

1. Lähetatud riiklik ekspert abistab Euroopa välisteenistust ning täidab talle määratud ülesandeid ja kohustusi vastavalt artikli 4 kohases kirjavahetuses kindlaksmääratud ametijuhendile. Pärast asjaomase lähetatud riikliku eksperdi ärakuulamist võib lähetuse ajal täiendava kirjavahetuse teel kokku leppida ametijuhendi või ametikoha muutmises.

2. Lähetatud riiklik ekspert abistab ja nõustab otsest ülemust, kelle juurde ta on määratud, ning vastutab oma otsese ülemuse ees talle antud ülesannete ja kohustuste täitmise eest.

3. Euroopa välisteenistus võib nõuda, et lähetatud riiklik ekspert viiks läbi lühiajalisi tööreise või osaleks väljaspool lähetuskohta toimuvatel koosolekutel.

4. Kui personali eest vastutav direktor, kes tegutseb selle talituse tegevdirektori ettepanekul, kuhu lähetatud riiklik ekspert on määratud, ei ole selleks luba andnud, ei esinda riiklik ekspert Euroopa välisteenistust eesmärgiga võtta Euroopa välisteenistuse nimel rahalisi ega muid kohustusi.

5. Otsene ülemus võib korraldada lähetatud riikliku eksperdiga igal aastal dialoogi, et anda riiklikule eksperdile tagasisidet tema töötulemuste kohta ning arutada töökeskkonda, eesmärke või tulevasi tööalaseid väljakutseid.

Artikkel 8

Lähetatud riikliku eksperdi õigused ja kohustused

1. Lähetuse ajal:

a) on lähetatud riiklikul eksperdil õigus II, III ja IV peatükis sätestatud töötingimustele, hüvitistele ja kuludele, kui ei ole sätestatud teisiti;

b) täidab lähetatud riiklik ekspert oma ülesandeid ja kohustusi ning tegutseb üksnes liidu huvides. Ekspert ei küsi ega võta vastu juhiseid oma tööandjalt ega üheltki Euroopa välisteenistuse väliselt valitsuselt, organisatsioonilt või isikult ega tegutse nende heaks. Ta täidab talle pandud kohustusi objektiivselt, erapooletult ja kooskõlas lojaalsuskohustusega liidu suhtes;

([4]) Hetkel kehtiv: liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 19. juuni 2023. aasta otsus ADMIN(2023) 18 Euroopa välisteenistuse julgeolekueeskirjade kohta; liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 14. septembri 2015. aasta otsus ADMIN(2015) 33 personali-, finants- ja halduslikke küsimustega seotud volituste kasutamise, delegeerimise ja edasidelegeerimise kohta Euroopa välisteenistuses; peasekretäri 14. septembri 2015. aasta otsus ADMIN(2015) 34 julgeolekufunktsioonide täitmise ja edasidelegeerimise kohta Euroopa välisteenistuses; Euroopa välisteenistuse peadirektori 11. aprilli 2014. aasta otsus DEC(2014) 008 Euroopa välisteenistuse vastutuskohustuse täitmise kohta liidu delegatsioonide töötajate suhtes riigist evakueerimise korral.

c) teavitab lähetatud riiklik ekspert viivitamata oma otsest ülemust, kui ta saab oma ülesannete täitmisel teada tegelikust või võimalikust huvide konfliktist või kui tal palutakse teha otsus sellise küsimuse käsitlemise või tulemuse kohta, milles tal on otseselt või kaudselt tema sõltumatust kahjustada võiv isiklik huvi, eelkõige tema perekonna ametialase tegevuse või tema enda või tema perekonna finantshuvide tõttu;

d) hoidub lähetatud riiklik ekspert mis tahes tegevusest, avalikust arvamusavaldusest või käitumisest, mis võib kahjustada tema positsiooni Euroopa välisteenistuses;

e) hoidub lähetatud riiklik ekspert igasugusest psühholoogilisest või seksuaalsest ahistamisest;

f) hoidub lähetatud riiklik ekspert igasugusest tasustatud või tasustamata Euroopa välisteenistuse välisest tegevusest, välja arvatud juhul, kui tööandja ja ressursihalduse peadirektor on pärast otsese ülemusega konsulteerimist andnud selleks sõnaselge loa. Ressursihalduse peadirektor keeldub loa andmisest, kui tööandja keeldub loa andmisest või kui kõnealune tegevus häirib tööülesannete täitmist või on vastuolus Euroopa välisteenistuse või üldisemalt liidu huvidega;

g) hoidub lähetatud riiklik ekspert oma ametiülesannete täitmisel või sellega seoses saadud teabe loata avalikustamisest, välja arvatud juhul, kui teave on avalikustatud või muul viisil üldsusele kättesaadav või kui personali eest vastutav direktor on andnud selleks eelneva loa. Lähetatud riiklik ekspert püüab saada dokumente või teavet üksnes juhul, kui see on otseselt asjakohane ja vajalik tema ametiülesannete täitmiseks Euroopa välisteenistuses või kui otsene ülemus on selleks loa andnud. Lähetatud riiklikul eksperdil on õigus väljendusvabadusele, võttes nõuetekohaselt arvesse lojaalsuse ja erapooletuse põhimõtteid, ning loa andmisest keeldutakse üksnes juhul, kui kavandatav avaldamine võib kahjustada liidu huve. Kõik õigused tööle, mida lähetatud riiklik ekspert on teinud oma ülesannete täitmisel, kuuluvad Euroopa välisteenistusele;

h) elab lähetatud riiklik ekspert lähetuskohas või sellest niisuguses kauguses, mis ei takista tema ülesannete nõuetekohast täitmist;

i) järgib lähetatud riiklik ekspert Euroopa välisteenistuses kehtivaid julgeolekunorme;

j) täidab kõiki vastuvõtva riigi juriidilisi ja maksukohustusi.

2. Lõike 1 punktis g sätestatud diskreetsuse kohustus kehtib ka pärast lähetuse lõppu. Kui lähetatud riiklik ekspert ei naase oma tööandja teenistusse, teavitab ta sellest kirjalikult Euroopa välisteenistust.

3. Kui lähetatud riiklik ekspert ei täida käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi lähetuse ajal või asjakohasel juhul pärast selle lõppu, võib Euroopa välisteenistus teavitada tööandjat ja kui lähetus veel kestab, lõpetada selle kooskõlas artikli 10 lõike 2 punktiga b.

Käesolevast artiklist tulenevate kohustuste täitmata jätmist võib arvesse võtta personalieeskirjade artikli 28 punkti c ning Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 12 lõike 2 punkti c ja artikli 82 lõike 3 punkti c kohaldamisel siis, kui lähetatud riiklik ekspert esitab uue taotluse kolme aasta jooksul pärast lähetuse lõppu.

4. Lähetatud riiklikke eksperte, kelle lähetuskoht on Brüssel, ei käsitata diplomaatilise esinduse liikmetena ning seetõttu ei kohaldata nende suhtes asukohalepingutes ette nähtud vastavaid privileege ja immuniteete, välja arvatud juhul, kui Belgia ametiasutused otsustavad ühepoolselt teisiti.

Artikkel 9

Lähetuse peatamine

1. Personali eest vastutav direktor võib lähetuse teenistuse huvides omal algatusel peatada pärast asjaomase lähetatud riikliku eksperdi ärakuulamist. Tööandjat teavitatakse sellest nõuetekohaselt.

Lähetatud riikliku eksperdi põhjendatud taotluse korral ja pärast tööandjaga konsulteerimist võib personali eest vastutav direktor lähetuse peatada vähemalt üheks kuuks, kuid mitte kauemaks kui kolmeks kuuks.

Mõlemal juhul täpsustatakse lähetuse peatamise otsuses peatamise suhtes kohaldatavad tingimused.

2. Lähetuse peatamise ajal ei maksta artikli 12 lõikes 4, artiklis 17, artikli 23 lõigetes 2 ja 3 osutatud hüvitisi, artikli 11 lõikes 3 osutatud täiendavat kindlustust õnnetusjuhtumi riski vastu ega artikli 40 lõikes 3 osutatud ravikindlustust.

3. Lähetuse peatamise kestus arvatakse artikli 4 kohases kirjavahetuses kindlaks määratud lähetuse kestuse hulka ja see ei tohi ületada kõnealuses kirjavahetuses algselt kokku lepitud lähetuse kestust.

4. Erandina lõikest 3 ja ilma et see piiraks artiklite 13 ja 15 kohaldamist, võib personali eest vastutav direktor omal algatusel või lähetatud riikliku eksperdi või tööandja põhjendatud taotluse korral ning pärast teenistuse huvide arvessevõtmist ja tööandja nõusolekul lubada lähetuse pikendamist kuni kolme kuu võrra vastavalt peatamise kestusele.

Artikkel 10

Lähetuse lõpetamine

1. Personali eest vastutav direktor võib lähetuse lõpetada kolmekuulise etteteatamisega:

a) teenistuse huvides pärast lähetatud riikliku eksperdi ärakuulamist ja tööandja teavitamist või

b) lähetatud riikliku eksperdi taotluse korral ja pärast tööandjaga konsulteerimist.

Lähetuse võib lõpetada ka tööandja otsusega.

2. Erandlike asjaolude korral võib personali eest vastutav direktor lähetatud lähetatud riikliku eksperdi lähetuse lõpetada ette teatamata:

a) lähetatud riikliku eksperdi nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral, mis põhineb asjakohastel isiklikel või ametialastel huvidel, ja pärast konsulteerimist tööandjaga või

b) pärast konsulteerimist asjaomase tegevdirektori või samaväärse isikuga ja pärast lähetatud riikliku eksperdi ärakuulamist, kui riiklik ekspert ei vasta mingile artiklis 2 sätestatud lähetamise tingimusele või kui riiklik ekspert on tahtlikult või hooletuse tõttu jätnud täitmata oma käesolevast otsusest tulenevad kohustused, kirjavahetuses või asjakohasel juhul halduskokkuleppes sätestatud tingimused. Tööandjat teavitatakse sellest nõuetekohaselt.

Lähetuse võib ette teatamata lõpetada ka tööandja otsusega, kui halduskokkuleppes ei ole sätestatud teisiti.

II PEATÜKK

TÖÖTINGIMUSED

Artikkel 11

Sotsiaalkindlustus

1. Enne lähetuse algust kinnitab tööandja Euroopa välisteenistusele, et kogu lähetuse ajal kohaldatakse riikliku eksperdi suhtes sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte, mida kohaldatakse selle avaliku haldusasutuse või artikli 1 lõikes 2 osutatud üksuse suhtes, kus riiklik ekspert töötab.

Selleks esitab tööandja personali eest vastutavale direktorile määruse nr 987/2009 ([5]) artikli 19 lõikes 2 osutatud tõendi määruses (EÜ) nr 883/2004 ([6]) osutatud sotsiaalkindlustusskeemidega hõlmatud riiklike ekspertide kohta.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

Muude riiklike ekspertide puhul, kelle päritolukoht ei ole ELi liikmesriigis, esitab tööandja personali eest vastutavale direktorile tõendi, mis on samaväärne määruse nr 987/2009 artikli 19 lõike 2 kohase tõendiga ja mis tõendab, et kohaldatavate sotsiaalkindlustusalaste õigusaktidega on ette nähtud piisav kindlustuskate välismaal tekkinud tervishoiukulude hüvitamiseks.

2. Kui riiklik ekspert lähetatakse liidu delegatsiooni, tõendab tööandja ka seda, et riiklikul eksperdil on kindlustus, mis katab tervishoiukulud lähetuskohas, sealhulgas tervislikel põhjustel repatrieerimise kulud, ning et isiklikud asjad on varguse vastu kindlustatud.

3. Euroopa välisteenistus kindlustab riikliku eksperdi õnnetusjuhtumi riski vastu täiendava kindlustuslepingu alusel alates lähetuse algusest. Euroopa välisteenistus annab riiklikule eksperdile kõnealuse kindlustuskaitse tingimuste koopia päeval, mil ta pöördub Euroopa välisteenistuse poole lähetusega seotud haldusformaalsuste täitmiseks.

4. Kui artikli 7 lõikes 3 käsitletava tööreisi jaoks on vaja lisa- või erikindlustust, kannab kulud Euroopa välisteenistus.

Artikkel 12

Tööaeg

1. Riiklike ekspertide suhtes kohaldatakse analoogia põhjal Euroopa välisteenistuses kehtivaid ametnike tööaja ja paindliku töökorralduse eeskirju, ilma et see piiraks lähetuskohas elamise kohustust käsitleva artikli 8 lõike 1 punkti h kohaldamist. Kõiki nendes eeskirjades sisalduvaid viiteid ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel viidetena ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhatajale.

2. Riiklik ekspert töötab kogu lähetuse jooksul täistööajaga.

Ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhataja võib pärast tööandjaga konsulteerimist anda riiklikule eksperdile loa töötada osalise tööajaga, kui see on teenistuse huvides. Osalise tööajaga töötamise luba ei pikenda lähetuse kestust.

3. Kui riiklikule eksperdile on antud luba töötada osalise tööajaga, on tal õigus saada käesoleva otsuse kohaseid hüvitisi, mida on proportsionaalselt vähendatud. Ka artikli 14 kohast põhipuhkust vähendatakse proportsionaalselt.

4. Personali eest vastutav direktor võib anda loa maksta riiklikule eksperdile erihüvitisi vahetustega töö või valveaja eest analoogselt Euroopa välisteenistuses ametnike suhtes kehtivate eeskirjadega.

Artikkel 13

Töölt puudumine haiguse või õnnetusjuhtumi tõttu

1. Riiklike ekspertide suhtes kohaldatakse Euroopa välisteenistuses kehtivaid eeskirju, mis käsitlevad ametnike puhkust haiguse või õnnetusjuhtumi korral (edaspidi „haiguspuhkus“), ilma et see piiraks lõigete 2 ja 3 kohaldamist. Kõiki nendes eeskirjades sisalduvaid viiteid ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel viidetena ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhatajale.

2. Artikli 12 lõikes 4 ja artiklis 17 sätestatud hüvitiste maksmine peatatakse automaatselt, kui haiguspuhkus on pikem kui kolm kuud või riikliku eksperdi Euroopa välisteenistuse teenistuses töötamise aeg, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on pikem, välja arvatud rasedusega seotud haiguse korral ja ilma et see piiraks artikli 23 lõike 2 teise lõigu kohaldamist. Sellisel juhul teavitab Euroopa välisteenistus tööandjat. Haiguspuhkus ei jätku pärast asjaomase riikliku eksperdi lähetuse lõppu.

3. Kui riiklik ekspert saab lähetuse ajal tööõnnetuse tagajärjel vigastada, makstakse talle artiklis 17 ja artikli 23 lõikes 2 nimetatud hüvitisi täies ulatuses ja kogu selle aja jooksul, mil ta ei ole töövõimeline, kuni lähetuse lõpuni.

Artikkel 14

Põhipuhkus, eripuhkus ja puhkepäevad

1. Riiklike ekspertide suhtes kohaldatakse analoogia põhjal Euroopa välisteenistuses kehtivaid eeskirju, mis käsitlevad ametnike põhipuhkust, eripuhkust ja puhkepäevi, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist. Kõiki nendes eeskirjades sisalduvaid viiteid ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel viidetena ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhatajale.

2. Tööandja nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral võib ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhataja pärast riikliku eksperdi otsese ülemusega konsulteerimist anda kuni kolm päeva täiendavat eripuhkust 12 kuu jooksul.

3. Lähetuse lõpuks kasutamata jäänud põhipuhkuse päevad aeguvad ega anna õigust rahalisele hüvitisele.

4. Riiklikul eksperdil on vastavalt artikli 6 lõike 1 punktile b õigus saada oma päritolukoha külastamiseks kodumaapuhkust, mida arvutatakse igal aastal. Sellise puhkuse kestus arvutatakse lähetuskoha ja päritolukoha vahelise geograafilise vahemaa alusel ning analoogselt personalieeskirjade V lisa artiklit 7 rakendavate Euroopa välisteenistuse ametnike suhtes kohaldatavate eeskirjadega.

Artikkel 15

Rasedus- ja sünnituspuhkus ning vanemapuhkus

1. Riiklike ekspertide suhtes kohaldatakse analoogia põhjal Euroopa välisteenistuses kehtivaid eeskirju ametnike rasedus- ja sünnituspuhkuse kohta. Kõiki nendes eeskirjades sisalduvaid viiteid ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel viidetena ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhatajale.

2. Kui riigisiseste õigusaktidega või tööandja suhtes kohaldatavate asjakohaste eeskirjadega on ette nähtud pikem rasedus- ja sünnituspuhkus kui Euroopa välisteenistuses kehtivate eeskirjadega, võib riikliku eksperdi põhjendatud taotluse korral lähetuse kooskõlas artikli 9 lõigetega 1, 2 ja 3 peatada ajavahemikuks, mille võrra on see puhkus Euroopa välisteenistuse antavast puhkusest pikem.

3. Erandina artikli 9 lõikest 3 võib personali eest vastutav direktor riikliku eksperdi põhjendatud taotluse korral ning pärast teenistuse huvide arvessevõtmist ja tööandja nõusolekul anda loa pikendada lähetuse kestust ajavahemiku võrra, mis on võrdne lõigetes 1 ja 2 nimetatud rasedus- ja sünnituspuhkuse kestusega.

4. Kui riigisisestes õigusaktides või tööandja suhtes kohaldatavates eeskirjades on ette nähtud vanemapuhkus, võib riiklik ekspert esitada sellise puhkuse saamiseks põhjendatud taotluse. Ajaplaneerimise osakonna juhataja võib pärast tööandjaga konsulteerimist ja teenistuse huve arvesse võttes anda loa vanemapuhkuseks ja peatada lähetuse kuni kuueks kuuks. Vanemapuhkuse suhtes kohaldatakse analoogia põhjal lõiget 3.

Artikkel 16

Puhkuse ja tööaja haldus ja kontroll

Puhkuse, ajaplaneerimise ja paindliku töökorralduse suhtes kohaldatavate eeskirjade heakskiitmise ja täitmise jälgimise eest vastutab riikliku eksperdi otsene ülemus või asjakohasel juhul delegatsiooni juht analoogselt Euroopa välisteenistuses ametnike suhtes kohaldatavate eeskirjadega, ilma et see piiraks käesoleva otsuse konkreetsete ajaplaneerimist käsitlevate sätete kohaldamist. Kõiki nendes eeskirjades sisalduvaid viiteid ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule käsitatakse käesoleva otsuse kohaldamisel viidetena ajaplaneerimise eest vastutava osakonna juhatajale.

III PEATÜKK

HÜVITISED JA KULUD

Artikkel 17

Hüvitised

1. Riiklikul eksperdil on õigus saada kogu lähetuse ajal igakuist hüvitist transpordikulude eest, et võtta arvesse geograafilist kaugust päritolu- ja lähetuskoha vahel. Ilma et see piiraks lõigete 6 ja 7 kohast ajakohastamist, määratakse selle hüvitise summa kindlaks vastavalt järgmisele tabelile:

Lähetuskoha kaugus päritolukohast (km)	Summa eurodes
0–150	0,00
> 150	116,11
> 300	206,42
> 500	335,47
> 800	541,91
> 1 300	851,57
> 2 000	1 019,33

2. Riiklikul eksperdil on samuti õigus saada kogu lähetuse ajal päevaraha samade kriteeriumide alusel, mis kehtivad Euroopa välisteenistuse ametnikele makstava kodumaalt lahkumise hüvitise suhtes, millele on osutatud personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõikes 1. Kui need kriteeriumid on täidetud, on päevaraha 180,65 eurot, ilma et see piiraks selle summa ajakohastamist lõigete 6 ja 7 alusel.

Päevaraha on ette nähtud riikliku eksperdi elamiskulude katmiseks lähetuskohas. Pool päevarahast on ette nähtud ajutise elukohaga seotud majutuskulude katmiseks lähetuskohas, samas kui teine pool päevarahast on ette nähtud muude elamiskulude katmiseks lähetuskohas.

3. Lõigete 1 ja 2 kohast päevaraha ja igakuiseid hüvitisi makstakse igakuiselt hiljemalt kuu viimasel päeval kindlasummaliselt ning seda ei käsitata Euroopa välisteenistuse makstava töötasuna. Neid hüvitisi makstakse lähetuse iga kalendripäeva eest, kaasa arvatud artiklis 14 nimetatud põhipuhkus, eripuhkus ja puhkepäevad, artikli 15 lõikes 1 nimetatud rasedus- ja sünnituspuhkus ning artikli 7 lõikes 3 nimetatud tööreisid. Neid ei maksta artikli 9 ning artikli 15 lõigete 2 ja 4 kohase lähetuse peatamise ajal. Pädev ametiisik, kes annab loa lõigete 1 ja 2 kohaste päevarahade ja igakuiste hüvitiste maksmiseks, on töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja.

4. Riikliku eksperdi põhjendatud taotluse korral ja teenistuse huve arvesse võttes võib töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja anda loa teha lähetuse alguskuupäevast alates riiklikule eksperdile ettemakse, mis võrdub lõigete 1 ja 2 ning asjakohasel juhul artikli 23 lõike 2 kohaste 75 päeva eest saada olevate päevarahadega ja igakuiste hüvitistega, misjärel õigus täiendavatele sellistele hüvitistele vastava ajavahemiku jooksul puudub. Kui lähetus lõpeb enne ettemaksu arvutamisel aluseks võetud ajavahemiku lõppu, on riiklik ekspert kohustatud järelejäänud ajavahemikule vastava summa tagastama.

5. Artikli 4 kohase kirjavahetuse ajal teeb tööandja kindlaks kõigi riiklikule eksperdile tehtavate maksete, välja arvatud töötasu, suuruse ja esitab nende kohta üksikasjalikud andmed. Tööandja teavitab Euroopa välisteenistust kõigist lähetuse ajal tehtavatest muudatustest nendes maksetes.

Kui tehakse kindlaks, et riiklik ekspert saab oma tööandjalt hüvitisi, mis on laadi ja eesmärgi poolest sarnased lõigetes 1 ja 2 osutatud päevarahade või igakuiste hüvitistega, artikli 23 lõikes 2 osutatud elamistingimuste eest makstava hüvitisega, artikli 23 lõikes 3 osutatud finantsmeetmetega või artikli 12 lõikes 4 osutatud vahetustega töö või valveaja eest makstava

hüvitisega, arvab Euroopa välisteenistus kooskõlas artikliga 48 maha või nõuab tagasi vastavad Euroopa välisteenistuse poolt lähetuse ajal makstud hüvitised. Päevaraha mahaarvamine või tagasinõudmine ei tohi olla suurem kui selle päevaraha vastav osa, millel on sama laad ja eesmärk. Kui ainult osa tööandja makstavatest hüvitistest on sarnased Euroopa välisteenistuse poolt tavapäraselt makstavate hüvitistega, arvatakse Euroopa välisteenistuse makstavast summast maha tööandja makstavate hüvitiste sarnasele osale vastav summa või nõutakse see tagasi.

6. Lõigete 1 ja 2 kohaste päevarahade ja igakuiste hüvitiste suhtes kohaldatakse personalieeskirjade artikli 64 kohaselt kehtestatud paranduskoefitsiente, mida ajakohastatakse igal aastal.

7. Euroopa välisteenistuse ametnike töötasude kohandusi, mis tulenevad personalieeskirjade artikli 65 rakendamisest, kohaldatakse *mutatis mutandis* lõigete 1 ja 2 kohaste päevarahade ja igakuiste hüvitiste suhtes alates nende jõustumisele järgnevast kuust. Selle sätte rakendamise eest vastutab ressursihalduse peadirektor, kes teavitab riiklikke eksperte uutest summadest Euroopa välisteenistuse intraneti veebisaidi kaudu.

8. Euroopa välisteenistus ei kata Euroopa Komisjoni lastehoiukeskuse või mõne muu ELi institutsiooni hallatavate lasteaedade ja lastepäevakodudega seotud kulusid ega koolitranspordi kulusid. Euroopa välisteenistus katab I tüüpi Euroopa koolides õppimisega seotud koolikulud kooskõlas 21. juuni 1994. aasta Euroopa koolide põhikirja konventsiooniga ([7]).

Artikkel 18

Sõidukulud

1. Riiklikul eksperdil on ostutõendi esitamise korral õigus lähetuse alguses päritolukohast lähetuskohta ja lähetuse lõpus lähetuskohast päritolukohta sõidu kulude hüvitamisele, välja arvatud juhul, kui:

a) vastavalt artiklile 24 on kokku lepitud, et lähetus toimub kuludeta; või

b) lähetuskoht on sama mis päritolukoht; või

c) riiklik ekspert elab juba lähetuskohas vahetult enne lähetust; või

d) riiklikul eksperdil on õigus saada tööandjalt sõidukulude hüvitist.

2. Erandina lõikest 1 on riiklikul eksperdil, kes teatab, et ta kolib pärast lähetuse lõppu mujale kui oma päritolukohta, õigus sellesse uude kohta sõitmise kulude hüvitamisele. See hüvitis ei ole suurem summast, mis oleks makstud riiklikule eksperdile tema päritolukohta tagasipöördumise korral.

3. Euroopa välisteenistus hüvitab töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja loal sõidukulud analoogselt Euroopa välisteenistuses ametnike suhtes kohaldatavate eeskirjadega vastavalt personalieeskirjade VII lisa artikli 7 lõikele 2 ja Euroopa välisteenistuse poolt vastu võetud rakendussätetele.

Artikkel 19

Tööreisi kulud

Euroopa välisteenistus hüvitab tööreisi kulud analoogselt Euroopa välisteenistuses ametnike suhtes kohaldatavate eeskirjadega, eelkõige personalieeskirjade VII lisa artiklitega 11 ja 12 ning vastavate Euroopa välisteenistuse poolt vastu võetud rakendussätetega.

([7]) Euroopa Koolide põhikirja konventsioon (EÜT L 212, 17.8.1994, lk 3).

Artikkel 20

Koolitus

Otsene ülemus võib pakkuda riiklikule eksperdile võimalust osaleda Euroopa välisteenistuse korraldatud koolituskursustel või nõuda nendel osalemist. Koolituskursused määratakse kindlaks kooskõlas Euroopa välisteenistuse huvidega, arvestades samas riikliku eksperdi isiklikke huve, võttes eelkõige arvesse tema ametiülesannete täitmist.

Artikkel 21

Haldusformaalsused

1. Riiklik ekspert, kelle lähetuskoht on Brüssel, peab lähetuse esimesel päeval ilmuma personali eest vastutavasse direktoraati, et täita nõutavad haldusformaalsused.

2. Riiklik ekspert, kelle lähetuskoht on liidu delegatsioon, võtab lähetuse esimesel päeval ühendust delegatsiooni juhiga, et täita nõutavad haldusformaalsused.

3. Euroopa välisteenistus maksab käesoleva otsuse artikli 12 lõike 4 ja artiklite 17 ja 23 kohased hüvitised ning kuluhüvitised eurodes, kandes need üle pangakontole ELi liikmesriigi pangas.

4. Riikliku eksperdi taotluse korral võib töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja väljastada lähetuse kohta tõendi.

IV PEATÜKK

LIIDU DELEGATSIOONIdesse lähetatud riiklikud eksperdid

Artikkel 22

Liidu delegatsioonidesse lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Kui käesolevas peatükis sätestatud eeskirjadest ei tulene teisiti, kohaldatakse käesoleva otsuse sätteid ka liidu delegatsioonidesse lähetatud riiklike ekspertide suhtes.

2. Liidu delegatsiooni määratud riiklike ekspertide puhul võtab Euroopa välisteenistus vajalikud meetmed, et nendest teavitataks vastuvõtvat riiki kooskõlas 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni artikli 10 lõike 1 punktiga a ning et nad saaksid delegatsiooni diplomaatiliste töötajatena diplomaatilised privileegid ja immuniteedid vastavalt vastuvõtvas riigis asuva delegatsiooni asukohalepingule.

3. Üldjuhul ei paigutata riiklikke eksperte kinnistes rajatistes asuvatesse liidu delegatsioonidesse, välja arvatud juhul, kui selline paigutamine on liidu julgeolekuhuve arvesse võttes põhjendatud.

4. Euroopa välisteenistus teeb koostööd liidu delegatsiooni asukohaks oleva vastuvõtva riigi asjaomaste asutustega, et saada kõik load, mida riiklik ekspert oma ülesannete täitmiseks vajab. Riikliku eksperdi artikli 5 lõike 1 kohane liidu delegatsiooni lähetamise alguskuupäev sõltub selliste lubade andmisest ja/või vastuvõtva riigi asjaomaste asutuste kehtestatud sissesõiduviisa nõuete täitmisest, et riiklik ekspert saaks asuda tööle lähetuskohas.

Kui nende lubade ja/või viisa andmisest keeldutakse või neid ei saada teenistuse huve arvesse võttes mõistliku aja jooksul, võtab personali eest vastutav direktor lähetuse korraldamise ettepaneku tagasi. Erandlike asjaolude korral ja teenistuse huvides võib personali eest vastutav direktor määrata edasise kirjavahetuse teel uue lähetuskoha.

Artikkel 23

Hüvitised ja kulud

1. Töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja võib riikliku eksperdi taotluse korral anda loa artikli 17 ja artikli 23 lõike 2 kohaste hüvitiste maksmiseks ning käesoleva otsuse kohaseks kulude hüvitamiseks lähetuskoha vääringus või nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel ja ostujõu säilitamiseks muus vääringus. Seejärel kohaldatakse hüvitiste suhtes personalieeskirjade X lisa artiklis 12 sätestatud paranduskoefitsiente, mida kohaldatakse analoogia põhjal ja mis konverteeritakse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud vastava kuu keskmise vahetuskursi alusel.

2. Kolmandates riikides asuvatesse liidu delegatsioonidesse määratud riiklikel ekspertidel on analoogia põhjal õigus elamistingimuste eest makstavale hüvitisele, mis on ametnike puhul kindlaks määratud vastavalt personalieeskirjade X lisa artiklile 10 ja selle Euroopa välisteenistuse poolt vastu võetud rakendussätetele. Personalieeskirjade X lisa artiklis 10 nimetatud võrdlussumma on artikli 17 lõikes 2 nimetatud päevaraha.

Personali eest vastutav direktor peatab õiguse elamistingimuste eest makstavale hüvitisele, kui riiklik ekspert viibib lähetuskohast eemal kauem kui üks kuu muudel põhjustel kui põhipuhkus, välja arvatud juhul, kui esinevad erandlikud asjaolud või kui lähetuskohas viibib ülalpeetav pereliige. Peatamist kohaldatakse eemalviibitud aja suhtes, mis on pikem kui üks kuu. Sellisel juhul vähendatakse alates peatamise kuupäevast elamistingimuste eest makstavat hüvitist ühe kolmekümnendiku võrra iga lähetuskohast eemalviibitud päeva kohta.

3. Liidu delegatsiooni evakueerimise korral võib evakueerimise eest vastutava osakonna juhataja võtta lähetatud riiklike ekspertide, sealhulgas asjakohasel juhul artikli 24 lõikes 2 määratletud „kuludeta lähetatud riiklike ekspertide“ suhtes analoogselt Euroopa välisteenistuse ametnike suhtes kohaldatavate eeskirjadega vastu kohaldatavad finants- ja haldusmeetmed, kui kirjavahetuse teel ei ole sätestatud teisiti; need meetmed võivad hõlmata reisikulusid, majutuse ajutist hüvitamist evakuatsioonikohas, igapäevast evakuatsioonihüvitist, elamistingimuste eest makstavat hüvitist, lisapuhkust, kolimist ja ladustamist, õppemaksu katmist evakuatsioonikohas, ajaplaneerimist ja kaugtööd, tööreise ja alternatiivset töökorraldust.

Tööandjat teavitatakse võetud finants- ja haldusmeetmetest. Tööandja teavitab Euroopa välisteenistust kõigist riiklikule eksperdile tehtud maksetest, mis on oma olemuselt ja eesmärgilt sarnased selliste finants- ja haldusmeetmetega.

4. Euroopa välisteenistus üldjuhul majutust ei paku ning riiklik ekspert katab majutuskulud artikli 17 lõigetes 1 ja 2 osutatud päevarahade ja igakuiste hüvitistega.

5. Erandina eelmisest lõigust võib Euroopa välisteenistuse julgeolekuküsimustega tegelev organ pakkuda kooskõlas Euroopa välisteenistuse asjakohaste julgeolekueeskirjadega majutust kinnistes rajatistes või kasutada sarnaseid eriotstarbelisi lahendusi, kui see on Euroopa välisteenistuse julgeolekuhuvidest tulenevalt vajalik. Sellistel juhtudel võib asjaomased majutuskulud täielikult või osaliselt katta Euroopa välisteenistus vastavalt Euroopa välisteenistuse ja tööandja vahelises kirjavahetuses ette nähtud tingimustele.

6. Riikliku eksperdi reisikulud, mis on seotud nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1417/2013 (millega kehtestatakse Euroopa Liidu väljastatava reisiloa (*laissez-passer*) vorm) ([8]) kohase reisiloa andmisega ja/või kohustuslikul lähetuseelsel koolitusel osalemisega, hüvitatakse artiklis 18 sätestatud tingimustel, välja arvatud juhul, kui riiklikul eksperdil on õigus selliste reisikulude hüvitamisele tööandja poolt.

Lisaks eelmises lõigus käsitletavale sõidukulude hüvitamisele hüvitatakse arvete ja/või tõendavate dokumentide esitamise korral majutus- ja elamiskulud, mis tekkisid riiklikul eksperdil Brüsselis reisiloa väljastamise ja/või kohustuslikul lähetuseelsel koolitusel osalemise jaoks lubatud reisi ajal, välja arvatud juhul, kui riiklikul eksperdil on õigus selliste majutus- ja elamiskulude hüvitamisele tööandja poolt. Selline Euroopa välisteenistuse poolne hüvitis ei ületa ühelgi juhul personalieeskirjade VII lisa artikli 13 lõike 2 punktis a sätestatud päevaseid piirmäärasid.

Pädev ametiisik, kes annab loa selliste hüvitiste maksmiseks, on töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja.

([8]) ELT L 353, 28.12.2013, lk 26.

V PEATÜKK

KULUDETA LÄHETATUD RIIKLIKUD EKSPERDID

Artikkel 24

Kuludeta lähetatud riiklikud eksperdid

1. Kui käesolevas peatükis sätestatud eeskirjadest ei tulene teisiti, kohaldatakse käesoleva otsuse sätteid kuludeta lähetatud riiklike ekspertide suhtes.

2. Ilma et see piiraks Euroopa välisteenistuse ja tööandja vaheliste muude kokkulepete kohaldamist, tähendab kuludeta riiklik ekspert riiklikku eksperti, kellele Euroopa välisteenistus ei maksa artiklis 17 ja artikli 23 lõikes 2 sätestatud hüvitisi ega kata muid käesolevas otsuses sätestatud kulusid peale nende, mis on ette nähtud artikli 17 lõikes 8 ja mis on seotud nende ülesannete täitmisega lähetuse ajal vastavalt artiklitele 19 ja 20, kui ei ole sätestatud teisiti. Kuludeta riiklike ekspertide suhtes kohaldatakse artikli 23 lõiget 5.

3. Ressursihalduse peadirektor võib asjaomase tegevdirektori või samaväärse isiku taotluse korral anda igal üksikjuhul eraldi loa kuludeta riiklike ekspertide lähetamiseks Euroopa välisteenistusse teenistuse huvides, võttes eelkõige arvesse nende lähetuse eesmärki, nende eksperditeadmiste laadi, tehtavat tööd ja Euroopa välisteenistuse töötajate geograafilist tasakaalu.

VI PEATÜKK

RIIKIDE LÄHETATUD SÕJAVÄELASED

Artikkel 25

Lähetatud sõjaväelaste suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Kui käesolevas peatükis sätestatud eeskirjadest ei tulene teisiti, kohaldatakse käesoleva otsuse sätteid järgmiste isikute suhtes:

a) Euroopa Liidu sõjalise staabi (ELSS) juurde lähetatud sõjaväelased vastavalt nõukogu 22. jaanuari 2001. aasta otsusele 2001/80/ÜVJP Euroopa Liidu sõjalise staabi moodustamise kohta ([9]), mida on muudetud nõukogu otsustega 2005/395/ÜVJP ([10]) ja 2008/298/ÜVJP ([11]) (edaspidi „muudetud nõukogu otsus 2001/80/ÜVJP“);

b) lähetatud sõjaväelased, kes on määratud Euroopa välisteenistuse rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraati.

2. Ilma et see piiraks eelmise lõike kohaldamist, võivad ELi sõjalise staabi peadirektor ning rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi eest vastutav haldusdirektor määrata oma vastavasse teenistuskohta lähetatud sõjaväelaste jaoks kindlaks lisakorra.

Artikkel 26

Lähetamise tingimused

1. Lähetatud sõjaväelased peavad kogu lähetuse ajal olema tasustatud ametikohal mõne ELi liikmesriigi relvajõududes.

2. Ressursihalduse peadirektor võib anda loa lähetada Euroopa välisteenistusse ELi liikmesriigi relvajõudude liige, kes ei vasta artikli 2 lõike 1 punktides b ja e sätestatud tingimustele, kuid kellel on asjakohane erialane töökogemus haldus- või nõustamistasandil ning kellel on kõrgel tasemel eksperditeadmised Euroopa välisteenistuse jaoks vajalikus valdkonnas.

([9]) EÜT L 27, 30.1.2001, lk 7.
([10]) Nõukogu otsus 2005/395/ÜVJP, 10. mai 2005, millega muudetakse otsust 2001/80/ÜVJP Euroopa Liidu sõjalise staabi moodustamise kohta (ELT L 132, 26.5.2005, lk 17).
([11]) Nõukogu otsus 2008/298/ÜVJP, 7. aprill 2008, millega muudetakse otsust 2001/80/ÜVJP Euroopa Liidu sõjalise staabi moodustamise kohta (ELT L 102, 12.4.2008, lk 25).

Artikkel 27

Rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraati lähetatavate sõjaväelaste valimine

1. Vastavalt vaba ametikoha tasemele annab rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi eest vastutav tegevdirektor või vaba ametikohaga talituse direktor ELi sõjalisele staabile loa avaldada ELi sõjalise staabi komplekteerimis- ja roteerimisaruandes osalemiskutse.

2. Valikumenetluse viib läbi:

— valikukomisjon, mille liikmed nimetab ametisse töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava personaliosakonna juhataja ning mida juhib selle osakonna juhataja, kuhu lähetatud sõjaväelane määratakse; või

— sõjalise vanemnõuniku või sõjalise vanemnõuniku isikliku staabiohvitseri valimise korral valikukomisjon, mille liikmed nimetab ressursihalduse peadirektor ja mida juhib rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi eest vastutav tegevdirektor.

Mõlemal juhul koosneb valikukomisjon vähemalt viiest asjakohasele tasandile kuuluvast Euroopa välisteenistuse töötajast, sealhulgas juhatajast, ühest rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi AD-kategooria ametnikust, vähemalt ühest ELi sõjalise staabi sõjalisest esindajast ja ühest liikmest muust osakonnast. Valikukomisjoni kuulub vähemalt üks mees ja üks naine.

3. Valikukomisjon koostab osalemiskutses esitatud tingimuste alusel ja kooskõlas Euroopa välisteenistuse võrdsete võimaluste poliitikaga vestlusele kutsutavate kandidaatide nimekirja.

4. Valikukomisjon esitab oma soovitused, mille alusel teeb lõpliku otsuse:

— rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi eest vastutav tegevdirektor või vaba ametikohaga talituse direktor; või

— sõjalise vanemnõuniku või sõjalise vanemnõuniku isikliku staabiohvitseri valimise korral Euroopa Liidu sõjaline komitee (ELSK).

Artikkel 28

Kirjavahetus

1. Lähetatud sõjaväelaste puhul toimub artikli 4 kohane kirjavahetus järgmiselt:

a) ressursihalduse peadirektori ja asjaomase ELi liikmesriigi alalise esinduse vahel, kui tegemist on ELi liikmesriigi relvajõudude liikme lähetamisega ELi sõjalise staabi peadirektoriks, ELi sõjalise staabi asepeadirektoriks, ELi sõjalise staabi direktoriks või Euroopa välisteenistuse rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi sõjaliseks vanemnõunikuks või sõjalise vanemnõuniku isiklikuks staabiohvitseriks;

b) ELi sõjalise staabi peadirektori ja asjaomase ELi liikmesriigi alalise esinduse vahel kõigi muude ELi sõjalisse staapi määratud sõjaväelaste lähetuste korral;

c) personali eest vastutava direktori ja asjaomase ELi liikmesriigi alalise esinduse vahel rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraati määratud sõjaväelaste lähetuste korral;

d) personali eest vastutava direktori ja asjaomase ELi liikmesriigi alalise esinduse vahel liidu delegatsioonidesse määratud sõjaväelaste lähetuste korral.

2. Kirjavahetuses mainitakse lähetatud sõjaväelase tööreisidel osalemise tingimusi.

Artikkel 29

Lähetuse kestus

1. Erandina artikli 5 lõikest 2 ei ole lähetuse esialgne kestus pikem kui neli aastat. Lähetust võib pädeva ametiisiku artikli 28 lõike 1 kohase otsusega pikendada, kui selle kogukestus ei ületa kuut aastat.

2. Sõjaväelase eelmise lähetuse lõpu ja tema uue Euroopa välisteenistusse lähetamise vahele peab jääma vähemalt kaks aastat, välja arvatud juhul, kui ELi sõjalise staabi peadirektor annab erandjuhul ja teenistuse huvides loa teha ELi sõjalisse staapi määratud riiklike ekspertide puhul erand.

Artikkel 30

Ülesanded

1. ELi sõjalisse staapi või rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraati määratud lähetatud sõjaväelased täidavad ülesandeid, mis on neile määratud käesoleva otsuse ja ametijuhendi kohaselt, ning ELi sõjalise staabi juurde lähetatud sõjaväelaste puhul ka muudetud nõukogu otsuse 2001/80/ÜVJP lisa kohaselt.

2. ELi sõjalisse staapi või rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraati määratud lähetatud sõjaväelaste suhtes ei kohaldata artikli 7 lõikes 4 sätestatud esindusõiguse piirangut, kui ELi sõjalise staabi või rahu, julgeoleku ja kaitse haldusdirektoraadi korraldusel ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 31

Juurdepääsuluba

Artiklite 4 ja 28 kohase kirjavahetusega määratakse kindlaks lähetatud sõjaväelase juurdepääsuloa asjakohane tase.

See ei ole madalam salastatuse kategooriast EU SECRET/SECRET UE.

Artikkel 32

Lähetuse peatamine ja lõpetamine

1. Lähetuse peatamisel vastavalt artiklitele 9, 13 ja 15 täidab personali eest vastutava direktori ülesandeid ja volitusi artikli 28 lõike 1 kohaselt pädev ametiisik.

2. Artikli 10 kohasel lähetuse lõpetamisel täidab personali eest vastutava direktori ülesandeid ja volitusi artikli 28 lõikes 1 osutatud pädev ametiisik.

Artikkel 33

Tööaeg

Lähetatud sõjaväelase suhtes ei kohaldata artikli 12 lõike 2 teist lõiku.

Artikkel 34

Eripuhkus

1. Artikli 14 lõikes 2 sätestatud eripuhkuse andmiseks täidab personali eest vastutava direktori ülesandeid ja volitusi artikli 28 lõike 1 kohaselt pädev ametiisik.

2. Artikli 28 lõike 1 kohaselt pädev ametiisik võib tööandja põhjendatud taotluse alusel anda tööandja pakutava koolituse jaoks täiendavat palgata eripuhkust.

Artikkel 35

Hüvitised

Artiklite 4 ja 28 kohases kirjavahetuses võib näha ette, et lähetatud sõjaväelastele ei maksta artikli 12 lõikes 4 ja artiklis 17 osutatud hüvitisi ning et Euroopa välisteenistus ei hüvita käesolevas otsuses nimetatud kulusid, välja arvatud artikli 17 lõikes 8 nimetatud kulud ja nende ülesannete täitmisega seotud kulud artiklite 19 ja 20 kohase lähetuse ajal.

VII PEATÜKK

MUUD LÄHETATUD EKSPERDID

1. osa

ELi LIIKMESRIIKIDE NOOREMDIPLOMAATIDE KOOLITUSLÄHETUS

Artikkel 36

Valikukriteeriumid

1. Käesolevas peatükis käsitatakse „nooremdiplomaatidena“ diplomaate, kellel on vähem kui kolm aastat töökogemust ELi liikmesriigi diplomaatilises teenistuses.

2. Vastavalt artikli 4 kohases kirjavahetuses sätestatud tingimustele on nooremdiplomaate võimalik saata Brüsselis või liidu delegatsioonis toimuvatele koolituslähetustele.

Artikkel 37

Tasuta tööle lähetatud isiku staatus

1. Käesoleva otsuses käsitatakse nooremdiplomaate „kuludeta lähetatud riiklike ekspertidena“ artikli 24 tähenduses ja nende suhtes kohaldatakse vastavaid eeskirju.

2. Kui nooremdiplomaat valitakse välja liidu delegatsiooni koolituslähetusele saatmiseks, võib töötajate valiku ja töölevõtmise eest vastutava osakonna juhataja anda kooskõlas artikliga 18 loa tema reisikulude hüvitamiseks olemasolevate eelarvevahendite piires.

Artikkel 38

Rakenduseeskirjad

Personali eest vastutav direktor võib määrata nooremdiplomaatide koolituslähetusteks täiendava korra.

2. osa

IHUKAITSE AMETNIKUD

Artikkel 39

Ihukaitse ametnike lähetamine

Ihukaitse ametnikel on kõrgetasemelised eksperditeadmised relvastatud kaitse valdkonnas, mis Euroopa välisteenistuse töötajatel puuduvad. ELi liikmesriigid või rahvusvahelised organisatsioonid võivad neid lähetada Euroopa välisteenistusse ja määrata liidu delegatsiooni, et tagada teatavate töötajate julgeolek.

Artikkel 40

Lähetatud ihukaitse ametnike suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Euroopa välisteenistuse peasekretär võib asjakohasel juhul sõlmida haldusalaseid raamkokkuleppeid tööandjaga, keda esindab ELi liikmesriigi või rahvusvahelise organisatsiooni asjaomane asutus, et kehtestada eeskirjad ja tingimused ametnike lähetamiseks Euroopa välisteenistusse ja määramiseks liidu delegatsioonidesse.

2. Ihukaitse ametnike lähetamise suhtes kohaldatakse:

— käesoleva otsuse sätteid, kui käesolevas osas sätestatud eeskirjadest ei tulene teisiti,

— artikli 4 kohases kirjavahetuses sätestatud tingimusi ning

— lõikes 1 osutatud halduskokkuleppeid.

3. Vastavalt halduskokkulepete sätetele võib Euroopa välisteenistus katta nende artikli 11 lõike 2 osutatud ravikindlustuskulud.

Artikkel 41

Lähetuse tingimused ja kestus

1. Erandina artikli 2 lõike 1 punktist e on ihukaitse ametnikuks kõlblikud ka kandidaadid, kes valdavad oma ülesannete täitmiseks ühte liidu keelt (eelistatavalt prantsuse või inglise keelt) väga heal ja teist keelt rahuldaval tasemel.

2. Ihukaitse ametnike lähetuse kestus määratakse kindlaks artikli 40 lõikes 1 osutatud halduskokkulepete ja artikli 4 kohase kirjavahetuse teel.

Artikkel 42

Juurdepääsuluba

Lähetatud ihukaitse ametnike juurdepääsuloa asjakohane tase sätestatakse artikli 4 kohases kirjavahetuses.

See ei või olla madalam kui EU SECRET/SECRET UE.

3. osa

SÕJALISED NÕUSTAJAD

Artikkel 43

Lähetatud sõjaliste nõustajate suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. ELi liikmesriigid võivad lähetada Euroopa välisteenistusse sõjalisi nõustajaid, kes määratakse liidu delegatsioonidesse, et jagada oma teadmisi ja sõjalisi eksperditeadmisi.

2. Lähetatud sõjaliste nõustajate suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse sätteid, kui käesolevas osas esitatud eeskirjadest ei tulene teisiti.

3. Sõjalised nõustajad valitakse vastavalt menetlusele, mis on ette nähtud sõjaväelaste lähetamiseks ELSSi.

4. Sõjaliste nõustajate lähetamise suhtes kohaldatakse artikli 4 kohases kirjavahetuses sätestatud tingimusi. Lähetuse esialgne kestus ei või olla pikem kui neli aastat ja selle pikendamiseks peab ELi sõjaline komitee andma vaikiva nõusoleku teel oma heakskiidu.

5. Artikli 22 lõike 2 kohaldamisel teavitatakse lähetatud sõjalistest nõustajatest kui „kaitseatašeedest“ kooskõlas väljakujunud diplomaatilise tava ja 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni artikliga 7. Artikli 5 lõikes 1 osutatud lähetuse algus sõltub nende ametisse nimetamise heakskiitmisest ning asjakohasel juhul ka vastuvõtva riigi asjaomaste asutuste kehtestatud muude nõuete täitmisest.

Artikkel 44

Juurdepääsuluba

Lähetatud sõjaliste nõustajate juurdepääsuloa asjakohane tase sätestatakse artikli 4 kohases kirjavahetuses.

See ei või olla madalam kui EU SECRET/SECRET UE.

4. osa

JULGEOLEKUJÕUDUDE TÖÖTAJAD

Artikkel 45

Julgeolekujõudude töötajate lähetamine

1. Julgeolekujõudude töötajaid võib lähetada Euroopa välisteenistusse nende määramiseks ELSSi valveteenistusse, et töötada ööpäevaringse kontaktpunktina kogu käimasolevate või kavandatavate ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika alaste sõjaliste ja tsiviiloperatsioonide, missioonide ja toetavate tegevustega seotud teabe haldamisel.

2. Lähetatud julgeolekujõudude töötajad vastutavad avaliku julgeolekuga seotud ülesannete täitmise eest ning nad on ELi liikmesriigi tasustatud teenistuses kogu oma lähetuse ajal.

3. Lähetatud julgeolekujõudude töötajate suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse sätteid, välja arvatud IV peatükki ning artikli 26 lõiget 1, artiklit 27 ja artikli 30 lõiget 2.

4. Lähetatud julgeolekujõudude töötajate valimiseks kohaldatakse analoogia põhjal ELSSi sõjaväelaste lähetamiseks ette nähtud menetlust.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 46

Kaebused

1. Lähetatud riiklik ekspert võib esitada ressursihalduse peadirektorile kaebuse sellise õigusakti kohta, mille on võtnud vastu Euroopa välisteenistus käesoleva otsuse alusel ja millel on tema jaoks kahjulik mõju, välja arvatud aktid või otsused, mis tulenevad vahetult tema tööandja tehtud otsustest. Kui vaidlustatud õigusakti võttis vastu ressursihalduse peadirektor, esitatakse kaebus peasekretärile.

2. Kaebus tuleb esitada kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil otsus lähetatud riiklikule eksperdile teatavaks tehti. Nelja kuu jooksul alates kaebuse esitamise kuupäevast teatab ressursihalduse peadirektor või asjakohasel juhul peasekretär lähetatud riiklikule eksperdile oma põhjendatud otsuse. Kui kaebusele selle ajavahemiku jooksul ei vastata, loetakse kaebus tagasilükatuks.

3. Juhul kui kaebus lükatakse tagasi, võib lähetatud riiklik ekspert algatada vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 263 ja asjakohasel juhul ELi toimimise lepingu artiklile 268 menetluse Euroopa Liidu Kohtus.

Artikkel 47

Abitaotlused

Lähetatud riiklikud eksperdid võivad taotleda Euroopa välisteenistuselt abi, eelkõige menetluses sellise isiku vastu, kes esineb ähvarduste, solvavate või laimavate tegude või rünnakutega isiku või omandi suhtes, mille all nemad või nende pereliige kannatavad riikliku eksperdi ametiseisundi ja kohustuste tõttu.

Lähetatud riiklikud eksperdid võivad taotleda sellistel juhtudel kantud kahju eest hüvitist, tingimusel et nad ei tekitanud ise teadlikult või tõsise hooletuse tõttu kahju ega suutnud kahju tekitanud isikult hüvitist välja nõuda.

Artikkel 48

Enammakstud summade sissenõudmine

Enammakstud summa nõutakse sisse, kui lähetatud riiklik ekspert oli teadlik, et maksmisel puudus seaduslik alus, või kui enammaksmine oli nii ilmne, et ta ei saanud seda mitte teada.

Personali eest vastutav direktor esitab sissenõudmistaotluse hiljemalt viie aasta jooksul pärast summa maksmise kuupäeva. Kui Euroopa välisteenistus suudab tõendada, et lähetatud riiklik ekspert teadlikult eksitas administratsiooni asjaomase summa saamiseks, ei tunnistata sissenõudmistaotlust kehtetuks isegi juhul, kui nimetatud ajavahemik on lõppenud.

Artikkel 49

Distsiplinaareeskirjad

Lähetatud riiklike ekspertide suhtes jätkatakse riigisiseste distsiplinaareeskirjade kohaldamist.

Artikkel 50

Jõustumine

1. Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

2. Otsust kohaldatakse kõikide uute lähetuste või lähetuste pikendamiste suhtes alates selle jõustumise päevale järgneva kuu esimesest päevast.

3. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. veebruari 2014. aasta otsuse HR (2014) 01 (millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistusse lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatavad eeskirjad, mida on muudetud 16. detsembri 2014. aasta otsusega HR(2014) 11) sätteid kohaldatakse jätkuvalt lõikega 2 hõlmamata käimasolevate lähetuste suhtes kuni nende lähetuste lõppemiseni.

4. Käesoleva otsusega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. veebruari 2014. aasta otsus HR (2014) 01, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistusse lähetatud riiklike ekspertide suhtes kohaldatavad eeskirjad, ning 16. detsembri 2014. aasta otsus HR (2014) 11.

Brüssel, 20. juuli 2026

Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika
kõrge esindaja
Kaja KALLAS